

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายสถานการณ์การบริหารความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บจากเข็มทิ่มตำและของมีคมบาด ในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บจากเข็มทิ่มตำและของมีคมบาด

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับการศึกษานี้ใช้เป็นประชากร
2. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 คน ประกอบด้วยทันตแพทย์ จำนวน 1 คน เกษัตริกร จำนวน 1 คน พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 6 คน นักเทคนิคการแพทย์ จำนวน 1 คน นักกายภาพบำบัดจำนวน 1 คน นักรังสีเทคนิค จำนวน 1 คน เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี จำนวน 1 คน
3. คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อของโรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 11 คน ประกอบด้วยแพทย์ จำนวน 1 คน เกษัตริกร 1 คน พยาบาลวิชาชีพ 7 คน นักเทคนิคการแพทย์ จำนวน 1 คน เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข จำนวน 1 คน
4. พยาบาลวิชาชีพตำแหน่งหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 1 คน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เป็นประชากร
5. พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเวียงแหง ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการจำนวน 11 คน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เป็นประชากร
6. ผู้ช่วยเหลือคนไข้ที่ปฏิบัติงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลเวียงแหงในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ จำนวน 8 คน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เป็นประชากร
7. พนักงานเวชกิจฉุกเฉินที่ปฏิบัติงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจำนวน 1 คน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เป็นประชากร

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้มี 2 กลุ่ม จำนวน 12 คน โดยกำหนดการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ได้แก่

1. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จำนวน 6 คน ประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพที่เป็นประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงโรงพยาบาลจำนวน 1 คน พยาบาลวิชาชีพที่เป็นเลขานุการของทีมนบริหารความเสี่ยงโรงพยาบาล จำนวน 1 คน ทันตแพทย์ จำนวน 1 คน และพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกรรมการบริหารความเสี่ยงโรงพยาบาลและปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 3 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวพิจารณาจากการปฏิบัติงานประจำวันที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บจากเข็มที่มตำและของมีคมบาด

2. คณะกรรมการงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล จำนวน 6 คน ประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพที่เป็นรองประธานกรรมการงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล จำนวน 1 คน พยาบาลวิชาชีพที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล 1 คน ทันตแพทย์จำนวน 1 คน และ พยาบาลวิชาชีพที่เป็นคณะกรรมการงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล จำนวน 3 คนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวพิจารณาจากการปฏิบัติงานประจำวันที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บจากเข็มที่มตำและของมีคมบาด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

2. แนวคำถามสำหรับสัมภาษณ์รายบุคคลแบบเจาะลึก จำนวน 5 ชุด สำหรับประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง รองประธานกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ผู้บริหารทางการแพทย์ หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานประจำในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่รับผิดชอบงานควบคุมความเสี่ยงในหน่วยงาน

3. แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม สำหรับพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานประจำในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการจำนวน 1 ชุด พนักงานเวชกิจฉุกเฉินและผู้ช่วยเหลือคนไข้ที่ปฏิบัติงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการจำนวน 1 ชุด คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จำนวน 1 ชุด คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล จำนวน 1 ชุด

4. เครื่องบันทึกเสียง
5. ตัวผู้วิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แนวคำถามที่ใช้สำหรับการสัมภาษณ์รายบุคคล และสำหรับการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บจากเข็มที่มด้าและของมีคมบาด หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษานำไปให้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ สาขาบริหารการพยาบาล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2) อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ สาขาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 3) พยาบาลวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญด้านงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล โรงพยาบาลสันป่าตอง ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม (clarity) ความเหมาะสมของคำถาม (appropriateness) และความเหมาะสมของการจัดลำดับคำถามในการสอบถาม (sequence the questions) หลังจากนั้นนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาทำหนังสือขออนุมัติในการทำวิจัยผ่านคณะกรรมการจริยธรรมคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเวียงแหง หลังจากนั้นแจ้งบุคลากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูล โรงพยาบาลเวียงแหง ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีดำเนินการ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและขอความร่วมมือในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ทำหนังสือเพื่อทราบความสมัครใจในการเข้าร่วมการศึกษา และชี้แจงให้ทราบว่าประชากรสามารถตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการศึกษารั้งนี้ ข้อมูลทุกอย่างถือเป็นความลับ สามารถแจ้งการยุติการศึกษาเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องมีเหตุผลและคำอธิบายใดๆ การกระทำดังกล่าวไม่มีผลต่อประชากรที่ศึกษา ผลการศึกษาจะนำเสนอเป็นภาพรวม และจะนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเท่านั้น

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองภายหลังจากได้รับการรับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยแล้ว ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 การเตรียมความพร้อมของผู้ศึกษาโดยเข้ารับการอบรมการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จัดโดยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2557 รวมทั้งเตรียมความรู้ในด้านเนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านระเบียบ วิธีศึกษา และด้านเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งอุปกรณ์ที่จะใช้ในการดำเนินการศึกษา ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงแบบเตอรี แฟ้มจัดเก็บเอกสาร และสมุดสำหรับจดบันทึก

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ผู้ศึกษาขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ เสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และการขออนุญาตให้รวบรวมข้อมูล

2.2 เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษา เข้าพบคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ พนักงานเวชกิจฉุกเฉิน ผู้ช่วยเหลือนคนไข้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 ผู้ศึกษาทำการศึกษาข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ แบบประเมินตนเองของทีมบริหารความเสี่ยง และแบบประเมินตนเองของทีมป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล และแบบประเมินตนเองและข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานและรายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงของหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

2.4 ผู้ศึกษาเข้าพบประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามเวลาที่นัดหมาย แนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา หลังจากนั้นอธิบายถึงวิธีการรวบรวมข้อมูลของผู้ศึกษาจนกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ ตัดสินใจ และยินยอมในการเข้าร่วมการศึกษา แล้วจึงขอให้กรอกแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล

2.4.1 ดำเนินการสัมภาษณ์รายบุคคล ประกอบด้วยประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง รองประธานกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ผู้บริหารการพยาบาล หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานประจำในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินและรับผิดชอบงาน

บริหารความเสี่ยงในหน่วยงาน โดยใช้แนวคำถามในสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาใช้เวลาเฉลี่ยในการสัมภาษณ์รายบุคคลคือ 45 นาทีต่อคน

2.4.2 ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยใช้แนวคำถามในการสนทนากลุ่มสำหรับพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานประจำในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ พนักงานเวชกิจฉุกเฉิน ผู้ช่วยเหลือคนไข้ที่ปฏิบัติงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ผู้ศึกษาใช้เวลาในการสนทนากลุ่มครั้งละ 45-60 นาที

2.5 ผู้ศึกษาทำการถอดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์รายบุคคลและสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากเอกสารและระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ นำมาตรวจสอบ วิเคราะห์เนื้อหา สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น จัดแบ่งหมวดหมู่เนื้อหา
3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์รายบุคคล และการสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และจัดเป็นหมวดหมู่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved